

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse a soudců JUDr. Jiřího Derfla a JUDr. Martiny Vernerové ve věci

žalobkyně: **nezletilá Q. A. T.**, narozena „X“,
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika,
bytem „X“,
zastoupena matkou T. K. L. D., narozena „X“,
bytem „X“,

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**,
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 10. 2019, č. j. MV-128675-4/SO-2019,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, ze dne 14. 10. 2019, č. j. MV-128675-4/SO-2019, **se pro nezákonnost zrušuje** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši **12 228 Kč** do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou prostřednictvím svého tehdejšího právního zástupce v zákonem stanovené lhůtě domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 10. 2019, č. j. MV-128675-4/SO-2019, kterým bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 16. 7. 2019, č. j. OAM-484-11/ZR-2019. Tímto rozhodnutím správní orgán prvního stupně podle § 77 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zrušil platnost povolení žalobkyně k trvalému pobytu a podle § 77 odst. 3 téhož zákona jí k vycestování z území České republiky stanovil lhůtu třiceti dnů od právní moci rozhodnutí. Důvodem zrušení platnosti povolení byla skutečnost, že žalobkyně pobývala mimo území států Evropské unie po dobu delší než 12 měsíců. Žalobkyně se současně v žalobě domáhala toho, aby soud uložil žalovanému povinnost nahradit jí náklady soudního řízení.

Žaloba

2. Žalobkyně v úvodu žaloby konstatovala, že žalovaný naprosto nesprávným a konkrétní situaci žalobkyně nepřiléhavým způsobem aplikoval zákonná ustanovení, dopustil se zásadních chyb v aplikaci a výkladu právních norem, a zatížil tak své rozhodnutí nezákonností a nepřezkoumatelností. Naprosto svévolně v neprospěch žalobkyně též aplikoval zásady správního řízení.
3. Žalobkyně nesouhlasí s tím, že se mimo území České republiky měla nacházet déle než 12 měsíců bez závažného důvodu. Správní orgány podle žalobkyně vycházely z nedostatečně zjištěného skutkového stavu, resp. především ze svých domněnek o tom, že po odcestování do Vietnamu v roce 2016 se žalobkyně již na území České republiky nevrátila. Absolutně žádnou pozornost nevěnovaly námitce neprokázání **nepřetržité** (pozn. soudu – zvýrazněno žalobkyní) absence mimo území České republiky. Ani si nepředvolaly její rodiče, z jejichž výpovědí v jiných, nesouvisejících řízeních přitom vyvozují své závěry o naplnění podmínky zrušení trvalého pobytu. Neučinily ani jiné kroky ke zjištění skutečného stavu věci. Matka žalobkyně přitom výslovně tvrdila, že její dcera v rozhodné době přicestovala do České republiky, avšak nebyla to schopna objektivně doložit, neboť od doby užití letenek již uplynuly roky a nelze očekávat, že by si i po takové době uchovávaly všechny cestovní dokumenty. Pokud správní orgány tento důvod nepovažovaly za validní či pravdivý, měly podle žalobkyně za tímto účelem vyslechnout její rodiče.
4. Odkazem na otisky přechodových razítek správní orgány podle žalobkyně nepřipustně vychýlily důkazní břemeno v její neprospěch. Jejich úkolem v daném řízení přitom bylo odstranit veškeré pochybnosti o tom, že skutkové okolnosti dokládají naplnění podmínky pro zrušení oprávnění k trvalému pobytu. Žalobkyně ani její právní zástupce nebyli povinni správnímu orgánu dokazovat, že se ve svých domněnkách mylí. Žalobkyně trvala na tom, že nebyla prokázána nepřetržitost její absence ani její časové vymezení počátkem a koncem nepřítomnosti na území. Dodala, že postup správních orgánů je znakem přepjatého formalismu, neboť ochrana práv žalobkyně jakožto nezletilého dítěte s povolením k trvalému pobytu by měla mít zvláštní přednost.
5. Žalobkyně dále bez bližší konkretizace namítla, že správní orgán byl rovněž povinen prověřit tvrzené důvody a dozjistit, zda jsou právně relevantními závažnými důvody, či nikoli.
6. Žalobkyně rovněž nesouhlasila s posouzením přiměřenosti dopadů napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně a jejích rodinných příslušníků. Namítala, že správní orgány nereflektovaly, že jde o neurčitý právní pojem, nikoli o správní uvážení, a poukázala na rozsudky Nejvyššího správního soudu sp. zn. 3 Azs 240/2014 a 5 As Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

102/2013 vykládající hlediska, která je nutno zvážit v případě neurčitého právního pojmu. Napadené rozhodnutí je podle žalobkyně nepřezkoumatelné, neboť správní orgány rezignovaly na zjištění veškerých hledisek potřebných k posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí s ohledem na osobu žalobkyně. Dodala, že povolení k trvalému pobytu v České republice má již od roku 2015, od té doby si zde vytvořila silné vazby, přičemž jejím jediným přáním je pobývat zde se svými rodiči. Z napadeného rozhodnutí podle žalobkyně číší nedostatečná individualizace na její případ, což není v souladu s § 3 správního řádu a s § 174a zákona o pobytu cizinců.

7. Jde-li o nutnost posoudit přiměřenost rozhodnutí v případě zrušení trvalého pobytu podle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, žalobkyně citovala z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 46/2016-57, a to zejména pasáže týkající se aplikace čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Za relevantní navíc stejně jako ve věci posuzované Nejvyšším správním soudem i ve svém případě považuje linii týkající se ochrany práv dítěte. Žalobkyně zdůraznila, že je čtyřletým dítětem, jehož rodiče disponují trvalým pobytem. Napadené rozhodnutí proto naprosto drasticky zasáhne do jejího rodinného života, a to ať už by musela do domovské země odjet sama, nebo i pokud by ji rodiče měli krátkodobě či dlouhodobě doprovázet, což by však mohlo vyústit ve zrušení jejich trvalého pobytu.
8. Námitku neposouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí žalobkyně vznesla již v odvolání, žalovaný k ní však dostatečně nepřihlédl, čímž porušil § 89 odst. 2, resp. § 68 odst. 3 správního řádu a zatížil své rozhodnutí nepřezkoumatelností.

Vyjádření žalovaného k žalobě

9. Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl její zamítnutí pro nedůvodnost, přičemž odkázal na napadené rozhodnutí.

Ústní jednání soudu

10. Žalobkyně ani její matka jakožto její zákonné zástupkyně se k jednání soudu konanému dne 20. 10. 2021 nedostavily, ačkoli žalobkyně byla k jednání řádně předvolána, a to jednak prostřednictvím svého tehdejšího právního zástupce Mgr. Petra Václavka, advokáta, a jednak prostřednictvím své zákonné zástupkyně. V obou předvoláních byla řádně poučena o tom, že pokud se k jednání nedostaví a ani se včas z důležitého důvodu neomluví a nepožádá o odročení, může soud věc projednat a rozhodnout v její nepřítomnosti. S ohledem na to soud věc projednal a rozhodl v nepřítomnosti žalobkyně.
11. Pověřená pracovnice žalovaného při tomtéž jednání odkázala na písemné vyjádření k žalobě s tím, že nadále navrhovala zamítnutí žaloby.

Posouzení věci soudem

12. Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z ní vyplývá, že soud přezkoumává rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během lhůty třiceti dnů ode dne doručení napadeného rozhodnutí, jak stanoví § 172 odst. 1 věty

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

první zákona o pobytu cizinců. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení odůvodnit. Bez návrhu žalobce pak musí soud podle § 76 odst. 2 s. ř. s. přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost. Takové nedostatky však nebyly v projednávané věci zjištěny.

13. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu, po prostudování obsahu předloženého správního spisu a provedeném jednání dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, nikoli však ze všech důvodů tvrzených žalobkyní.
14. Nedůvodnou soud shledal námitku nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci tak, aby bylo možné zjištěné skutečnosti podřadit pod důvod zrušení povolení k trvalému pobytu podle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Podle tohoto ustanovení Ministerstvo vnitra zruší platnost povolení k trvalému pobytu, jestliže cizinec pobýval mimo území států Evropské unie nepřetržitě po dobu delší než 12 měsíců, pokud nebyla odůvodněna závažnými důvody, zejména těhotenstvím a narozením dítěte, závažným onemocněním, studiem nebo odborným školením anebo pracovním vysláním do zahraničí. Platnost povolení k trvalému pobytu se tedy zruší, jestliže osoba pobývala mimo území států Evropské unie po dobu delší než 12 měsíců. Správní orgán tak nemá diskreční oprávnění, zda řízení o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu dle tohoto ustanovení zahájí, ale je povinen – při zjištění naplnění podmínek v tomto ustanovení stanovených – toto řízení z moci úřední zahájit. V rozsudku ze dne 4. 1. 2017, č. j. 9 Azs 288/2016-30, Nejvyšší správní soud uvedl, že *„před nepřijatelně tvrdými dopady dané ustanovení cizince chrání prostřednictvím toho, že nepřetržitá nepřítomnost cizince na území členských států Evropské unie delší než 12 měsíců není důvodem pro zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu tehdy, je-li nepřítomnost odůvodněna závažnými důvody. Správní orgán je tak v řízení o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu povinen umožnit cizinci sdělit, jaké důvody jej vedly k nepřítomnosti na území členských států Evropské unie, a v případě sdělení těchto důvodů prověřit, zda nespádají pod neurčitý právní pojem ‚závažné důvody‘, jehož obsah zákon přibližuje demonstrativním výčtem. Použití neurčitého právního pojmu umožňuje flexibilně reagovat na široké spektrum možných situací a jeho prostřednictvím lze zohlednit relevantní okolnosti řešeného případu, které se týkají nepřítomnosti cizince na území členských států Evropské unie“*.
15. Za zásadní soud stejně jako správní orgány považoval to, že z přechodových razítek dle ve spisu založené kopie cestovního dokladu žalobkyně č. N1732230 vyplývalo, že žalobkyně v období od 29. 6. 2016 do 22. 10. 2018 nepřetržitě pobývala ve Vietnamu. Dále je třeba korigovat tvrzení žalobkyně, podle kterých si správní orgány za účelem zjištění skutečného stavu věci ani nepředvolaly její rodiče. Podle protokolu o svědecké výpovědi ze dne 18. 4. 2019 založeného ve správním spise totiž ve věci byla správním orgánem I. stupně vyslechnuta matka žalobkyně. Ta při výslechu uvedla, že žalobkyně v období od 29. 6. 2016 do 22. 10. 2018 pobývala ve Vietnamu proto, že byla nemocná – kašlala a měla problémy s plícemi. Zároveň uvedla, že žalobkyně ve Vietnamu od června 2016 byla asi 8 nebo 9 měsíců a do České republiky se vrátila asi na jaře 2017. Nenapadlo ji však nic, čím by mohla její návrat doložit, letenky již nemá. Matka žalobkyně následně správnímu orgánu I. stupně předložila potvrzení o léčbě s překladem, podle kterého byla žalobkyně od 20. 7. 2016 do 3. 5. 2017 ve Vietnamu hospitalizována v nemocnici s diagnózou akutní pneumonie.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

16. K absenci přechodových razítek v cestovním dokladu žalobkyně ve vztahu k tvrzené cestě žalobkyně z Vietnamu do České republiky někdy na jaře 2017 a (z logiky věci) někdy později v obráceném směru soud poukazuje na přímo aplikovatelné nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 562/2006, kterým se stanoví kodex Společenství o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex). Článek 10 odst. 1 tohoto kodexu ukládá členským státům povinnost cestovní doklady příslušníků třetích zemí při vstupu a výstupu systematicky opatřovat otiskem razítka. Podle článku 11 odst. 1 Schengenského hraničního kodexu navíc platí, že není-li cestovní doklad státního příslušníka třetí země opatřen otiskem vstupního razítka, mohou se příslušné vnitrostátní orgány domnívat, že držitel nesplňuje nebo přestal splňovat podmínky délky pobytu použitelné v dotyčném členském státě. Podle odstavce 2 téhož článku domněnku podle odstavce 1 je možné vyvrátit, pokud státní příslušník třetí země jakýmkoli způsobem předloží věrohodné důkazy, například v podobě jízdenky či letenky nebo svědectví o své přítomnosti mimo území členských států, o tom, že podmínky týkající se délky krátkodobého pobytu dodržel.
17. V projednávané věci žalobkyně nepředložila dostatečně konkrétní tvrzení, natož aby prokazovala, že v jejím cestovním dokladu nejsou vyznačeny některé konkrétní vstupy do schengenského prostoru nebo výstupy z něj. Podle citovaného článku 11 odst. 2 Schengenského hraničního kodexu přitom platí, že důkazní břemeno k vyvrácení domněnky, že žalobkyně přestala splňovat podmínky délky pobytu v České republice, leželo výlučně a jen na žalobkyni. Nelze tedy souhlasit se žalobkyní, že na ni správní orgány účelově přenášely důkazní břemeno, neboť to byla právě žalobkyně, kdo měl svými konkrétními a důkazně podloženými tvrzeními vyvracet zjištění správních orgánů vycházející z jejího cestovního dokladu. Nic takového však žalobkyně neučinila, proto správním orgánům nelze vytýkat, že při svém rozhodování vycházely zejména z kopie jejího cestovního dokladu.
18. Podle názoru soudu byla předmětným podkladem dostatečně prokázána i nepřetržitost pobytu žalobkyně mimo území států Evropské unie. K tomu lze poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2018, č. j. 10 Azs 301/2016-44, podle kterého *„vyšetřovací povinnost správního orgánu nicméně není bezbřehá. Správní orgán nesmí zcela rezignovat na zásadu hospodárnosti řízení. Nehospodárným, ba až absurdním, by se vůči správnímu orgánu jevil požadavek na iniciativní vyhledávání a prokazování skutečností, kterými disponuje účastník řízení, jejichž uplatnění mu je zjevně ku prospěchu, avšak v řízení je neuplatní“*. Vzhledem k tomu, že žalobkyně ke skutečnostem zjištěným správními orgány nenabídla žádná dostatečně konkrétní konkurující skutková tvrzení (kdy přesně, za jakých okolností a z jakých důvodů přicestovala do České republiky a kdy zase odcestovala zpět do Vietnamu), natož aby tato doložila, tedy ve správním řízení nepřednesla žádná relevantní tvrzení, kterými by jakkoli věcně zpochybnila zjištění správních orgánů, že pobývala mimo území států Evropské unie nepřetržitě po dobu delší než 12 měsíců, nevznikla správním orgánům povinnost vést v tomto směru další dokazování.
19. Správní orgány tedy ve svých rozhodnutích vycházely zejména z údajů v cestovním dokladu žalobkyně, výpovědi její matky a předloženého potvrzení o léčbě. Okolnosti uvedené v potvrzení o léčbě správní orgány nezpochybňovaly, správně však nepřehlédly, že pobyt žalobkyně mimo území států Evropské unie tak, jak vyplýval z údajů v cestovním dokladu žalobkyně, po ukončení její hospitalizace trval ještě dalších více než 17 měsíců.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

20. Žádný jiný závažný důvod, pro který po dobu delší než 12 měsíců pobývala mimo území států Evropské unie než skutečnost vyplývající z potvrzení o léčbě, žalobkyně, resp. její rodiče po celou dobu správního řízení netvrdili. Soud podotýká, že v tomto typu řízení správní orgán, pokud jde o důvody pobytu cizince mimo území, vychází z tvrzení účastníka, tj. posuzuje jím uváděné důvody. Povinnost správního orgánu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení nelze vykládat tak, že by měl za účastníka řízení dovozovat další možné důvody pobytu mimo území států Evropské unie, které žalobce neuvádí; ostatně je to právě účastník řízení, který důvody svého pobytu mimo území zná. Je tomu tak logicky proto, že aktivně vyhledávat důkazy o důvodech nepřítomnosti účastníka řízení na území a v tomto smyslu doplňovat spisový materiál o další skutková zjištění nelze bez aktivního přístupu žalobkyně. Jen žalobkyni (resp. jejím rodičům) je totiž známo, z jakých důvodů nebyla nad zákonem tolerovanou dobu přítomna na území, a je jen na ní, aby případné závažné důvody nepřítomnosti ve smyslu výše citovaného ustanovení zákona o pobytu cizinců v rámci řízení správnímu orgánu sdělila a doložila (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2017, č. j. 8 Azs 261/2016-51, či ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 Azs 306/2014-50).
21. Závěr správních orgánů, podle kterých žalobkyně bez závažných důvodů pobývala mimo území států Evropské unie nepřetržitě po dobu delší než 12 měsíců, a tudíž zde byl dán důvod pro zrušení povolení k trvalému pobytu podle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, proto soud z výše uvedených důvodů považuje za správný.
22. V souvislosti s otázkou posouzení přiměřenosti dopadu rozhodnutí žalovaného do soukromého a rodinného života žalobkyně a rozporu napadeného rozhodnutí s mezinárodními závazky České republiky soud nejprve poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 1. 2017, č. j. 9 Azs 288/2016-30. V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud uvedl, že *„skutečnost, že zákonodárce do zákona výslovně nezakotvil nutnost zkoumat přiměřenost dopadů rozhodnutí o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu dle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, nepovažuje Nejvyšší správní soud za náhodnou. Nastavení podmínek pro zrušení trvalého pobytu dle daného ustanovení je totiž takové povahy, že nutně nevyžaduje korektiv v podobě zkoumání přiměřenosti dle § 174a zákona o pobytu cizinců. [...] Zákonodárce prostřednictvím § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců nastavil podmínky pro povolení k trvalému pobytu tak, že k zachování platnosti daného povolení je nutno jej ve stanoveném rozsahu využívat. Jde o legitimní požadavek, k němuž mohl zákonodárce sáhnout. S ohledem na délku 12 měsíců nepřetržité nepřítomnosti, značně široké území v podobě území členských států Evropské unie, vůči němuž je nepřítomnost posuzována, a korektivu v podobě závažných důvodů pro nepřítomnost na tomto území lze konstatovat, že podmínky pro zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu v § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců nejsou pojaty natolik přísně, aby bylo nutné je doplňovat o zkoumání přiměřenosti dle § 174a daného zákona. [...] Zcela jistě se mohl zákonodárce rozhodnout do zákona vložit požadavek na zkoumání přiměřenosti dopadů rozhodnutí dle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců do soukromého a rodinného života. K tomuto kroku však u daného ustanovení nepřistoupil. Zkoumání přiměřenosti dopadů rozhodnutí dle zmíněného ustanovení do soukromého a rodinného není nezbytné ani z hlediska čl. 8 odst. 1 Úmluvy“.*
23. V rozsudku ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Azs 422/2017-29, Nejvyšší správní soud výše uvedené závěry doplnil, když konstatoval, že *„skutečnost, že zákon o pobytu cizinců výslovně* Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

nepředepisuje posoudit přiměřenost dopadů rozhodnutí podle § 77 odst. 1 zákona o pobytu cizinců do rodinného a soukromého života, na rozdíl od jiných rozhodnutí vydaných podle tohoto zákona, znamená pouze tolik, že zákonodárce typově vyhodnotil dopady takových rozhodnutí do soukromého a rodinného života jako nízké, až zanedbatelné. Nelze však současně ztrácet ze zřetele, že Česká republika je mimo jiné smluvní stranou Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jejíž článek 8 zavazuje smluvní státy k respektu vůči soukromému a rodinnému životu každého jednotlivce. Povinnost zvážit přiměřenost dopadu každého rozhodnutí do těchto práv tak vyplývá přímo z Úmluvy“.

24. Podmínky § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců jsou nastaveny tak, že ve většině případů lze předpokládat, že rozhodnutím o zrušení trvalého pobytu z tohoto zákonného důvodu nedojde k nepřiměřenému zásahu do soukromého nebo rodinného života a současně k porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), kterou je Česká republika vázána – takovou situaci však nelze a priori vyloučit. Čl. 8 Úmluvy je přímo aplikovatelný a má přednost před zákonem. Uvedené znamená, že pokud cizinec v řízení o zrušení svého povolení k trvalému pobytu namítá nepřiměřenost zásahu do svého soukromého a rodinného života a porušení čl. 8 Úmluvy, musí se správní orgány s touto námitkou vypořádat bez ohledu na to, zda zákon o pobytu cizinců v dotčeném řízení vyžaduje posouzení přiměřenosti ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců, či nikoliv (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2018, č. j. 5 Azs 46/2016-53).
25. Dále je nutno upozornit na čl. 3 Úmluvy o právech dítěte, dle něhož by při jakékoli činnosti orgánů veřejné moci, která se týká dětí, měl primárním hlediskem být nejlepší zájem dítěte. Tuto zásadu převzal do judikatury k čl. 8 Úmluvy Evropský soud pro lidská práva (např. rozsudek velkého senátu ze dne 6. 7. 2010, *Neulinger a Shuruk proti Švýcarsku*, stížnost č. 41615/07, § 135). Zásada nejlepšího zájmu dítěte jistě neznamená, že je třeba přijmout všechny děti, kterým by se lépe žilo ve smluvním státě Úmluvy. Rozpor s čl. 8 Úmluvy nastane především za situace, kdy odůvodnění vnitrostátních rozhodnutí neobsahují dostatečně individuální posouzení protichůdných zájmů včetně nejlepšího zájmu dítěte tak, aby mezi nimi bylo možné dosáhnout spravedlivé rovnováhy (viz např. rozsudek ESLP ze dne 8. 11. 2016, *El Ghatet proti Švýcarsku*, stížnost č. 56971/10, zejména § 46-47 a prejudikatura tam citovaná).
26. Žalobkyně v odvolání a její matka při výsledku uvedly, že rodiče žalobkyně pobývají na území České republiky na základě povolení k trvalému pobytu. Starší sestra žalobkyně chodí na základní školu v Německu, kde pracuje otec žalobkyně. Rodina žalobkyně má v úmyslu žít v České republice a jejich vazba na Českou republiku je silná.
27. Z napadeného rozhodnutí plyne, že žalovaný se spornou otázkou přiměřenosti dopadů rozhodnutí odmítl zabývat. Ve vztahu k situaci žalobkyně pouze uvedl, že napadené rozhodnutí neznamená zákaz styku žalobkyně s jejími rodiči ani zákaz pobytu na území. Rovněž nezakazuje rodičům žalobkyně, aby s ní pobývali v zemi jejich původu. Správní orgán I. stupně této otázky věnoval pouze několik obecných vět, ve kterých uvedl, že podle něj nedojde k porušení čl. 9 Úmluvy o právech dítěte, jelikož v žádném případě nedojde k oddělení dětí od rodičů proti jejich vůli. Žalobkyně žila v domovském státě v období od 29. 6. 2016 do 22. 10. 2018 na základě dobrovolného rozhodnutí rodičů a na tento způsob života již je přizpůsobena. To, že rodiče mají na území České republiky trvalý pobyt, Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

neznamená násilné odloučení dětí od rodičů, neboť je jen na jejich rozhodnutí, zda budou žít společně s dětmi mimo území České republiky, nebo zvolí jiný způsob soužití či jiné řešení. Žádným způsobem není omezeno ani právo dětí dle čl. 10 Úmluvy o právech dítěte, kde je zakotveno právo dětí, jejichž rodiče pobývají v různých státech, s nimi udržovat pravidelné styky.

28. To však ve světle výše uvedené judikatury rozhodně nestačí. Správní orgán I. stupně ani žalovaný v konkrétní rovině nezvažovali nejlepší zájem žalobkyně jakožto nezletilého dítěte, místo toho jen uvedli či naznačili, že její rodiče, kteří mají v České republice povolen trvalý pobyt, mohou žít společně se žalobkyní třeba i mimo území České republiky. Správní orgány se tedy nezabývaly klíčovou otázkou přiměřenosti rozhodnutí z hlediska nejlepšího zájmu žalobkyně jako nezletilého dítěte, resp. nezabývaly se otázkou, zda je v nejlepším zájmu žalobkyně (nezletilého dítěte) zůstat s rodinou na území České republiky, a pokud by tomu tak bylo, zda mohl nad tímto zájmem převážet nějaký konkurující veřejný zájem. V této souvislosti soud považuje za důležité zvážit, zda by bylo v tomto případě smysluplné zrušit povolení k trvalému pobytu, jelikož je žalobkyně oprávněna požádat si o „obnovení“ tohoto povolení dle § 66 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, na nějž by – v případě splnění ostatních podmínek – měla právní nárok. Podání žádosti o obnovení povolení k trvalému pobytu by ovšem naproti tomu bylo velmi pravděpodobně spojeno s vycestováním do Vietnamu apod. (viz obdobná situace řešená Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 12. 12. 2019, č. j. 10 Azs 310/2019-32).
29. Soud proto uzavírá, že žalobkyně a její matka dostatečně popsaly svou situaci a uvedly dostatečné důvody, pro které bylo třeba jejich tvrzení považovat za řádnou námitku zpochybňující přiměřenost dopadů napadeného rozhodnutí do rodinného a soukromého života žalobkyně a její rodiny. Povinností správních orgánů bylo zabývat se tím, zda bylo v nejlepším zájmu žalobkyně (nezletilého dítěte) zůstat s rodinou na území České republiky, a pokud by tomu tak bylo, zda mohl nad tímto zájmem převážet nějaký konkurující veřejný zájem. Vedeny svým nesprávným právním názorem toto správní orgány dostatečně neučinily. Napadené rozhodnutí proto soud v tomto ohledu hodnotí jako nezákonné právě pro nesprávnost posouzení otázky zkoumání přiměřenosti vydaného rozhodnutí a jeho dopadů do soukromého a rodinného života žalobkyně a její rodiny.
30. Z uvedeného důvodu soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil podle § 78 odst. 1 s. ř. s. pro nezákonnost a vrátil mu věc podle § 78 odst. 3 s. ř. s. k dalšímu řízení. V dalším řízení bude pak žalovaný podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem, který byl vysloven v tomto zrušujícím rozsudku.
31. Žalobkyně měla v projednávané věci plný úspěch, a proto soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. uložil žalovanému povinnost zaplatit jí do třiceti dnů od právní moci rozsudku náhradu nákladů řízení o žalobě v celkové výši 12 228 Kč. Náhrada se skládá ze zaplacených soudních poplatků v celkové výši 4 000 Kč, z částky 6 200 Kč za dva úkony právní služby advokáta Mgr. Petra Václavka, který žalobkyni zastupoval při podání žaloby, po 3 100 Kč podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů [převzetí a příprava zastoupení – § 11 odst. 1 písm. a); podání žaloby – § 11 odst. 1 písm. d)], z částky 600 Kč jako náhrady hotových výdajů advokáta [dva režijní paušály po 300 Kč podle § 13 Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

odst. 1 a 3 advokátního tarifu] a z částky 1 428 Kč představující 21% DPH z výše uvedených částek kromě soudního poplatku, jelikož bývalý zástupce žalobkyně Mgr. Václavek byl plátcem DPH.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 20. října 2021

Ing. Mgr. Martin Jakub Brus, v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.